

Sygn. akt VI U 13/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 09 czerwca 2021 r.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Małgorzata Kryńska-Mozolewska

po rozpoznaniu w dniu 9 czerwca 2021 r. w Warszawie na posiedzeniu niejawnym w trybie art. 15 zzs¹ pkt 2 ustawy z dnia 2 marca o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych

sprawy z odwołania W. Z. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. z dnia 23 października 2019 r. znak (...)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.

o zasiłek chorobowy i zwrot świadczeń

orzeka;

oddala odwołanie

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku doręczyć pełnomocnikom stron bez pouczenia

Sygn. akt VI U 13/20

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23 października 2019 roku, znak: 280000/CW/314901/2019/ZAS, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. pozbawił W. Z. prawa do zasiłku chorobowego za okresy:

- od 1 lutego 2015 roku do 28 lutego 2015 roku,
- od 18 września 2015 roku do 1 października 2015 roku,
- od 16 listopada 2015 roku do 29 listopada 2015 roku,
- od 7 grudnia 2015 roku do 20 grudnia 2015 roku,
- od 15 lutego 2016 roku do 28 lutego 2016 roku,
- od 18 listopada 2016 roku do 1 grudnia 2016 roku,
- od 25 lutego 2017 roku do 21 kwietnia 2017 roku,
- od 21 grudnia 2018 roku do 6 stycznia 2019 roku,

a także pozbawił W. Z. prawa do świadczenia rehabilitacyjnego za okresy:

- od 19 czerwca 2016 roku do 30 września 2016 roku,
- od 5 maja 2017 roku do 31 maja 2017 roku,
- od 1 września 2017 roku do 31 stycznia 2018 roku,
- od 1 kwietnia 2018 roku do 29 kwietnia 2018 roku,

a także zobowiązał W. Z. do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego z funduszu chorobowego za okresy:

- od 15 lutego 2016 roku do 28 lutego 2016 roku,
- od 18 listopada 2016 roku do 1 grudnia 2016 roku,
- od 25 lutego 2017 roku do 21 kwietnia 2017 roku,
- od 21 grudnia 2018 roku do 6 stycznia 2019 roku

oraz świadczenia rehabilitacyjnego z funduszu chorobowego za okresy:

- od 19 czerwca 2016 roku do 30 września 2016 roku,
- od 5 maja 2017 roku do 31 maja 2017 roku,
- od 1 września 2017 roku do 31 stycznia 2018 roku,
- od 1 kwietnia 2018 roku do 29 kwietnia 2018 roku

w łącznej kwocie 101.731,49 zł wraz z odsetkami od dnia doręczenia niniejszej decyzji do dnia zwrotu kwoty nienależnie pobranego świadczenia.

W uzasadnieniu przedmiotowej decyzji ZUS podał, że we wskazanych okresach, za które W. Z. wypłacono zasiłek chorobowy bądź świadczenie rehabilitacyjne, ubezpieczony wykonywał pracę zarobkową, a konkretnie podpisywał faktury VAT, dokonywał zakupu paliwa do koparki i części do maszyn i serwisowania koparko – ładowarki, przyjmował faktury wystawione przez podwykonawców i wystawił fakturę na sprzedaż samochodu R. (...). Wobec powyższego ZUS uznał, że wypłacone świadczenia są nienależne.

(decyzja ZUS z dnia 23.10.2019r. - akta organu rentowego)

Od powyższej decyzji W. Z. złożył odwołanie, wnosząc o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości. W uzasadnieniu odwołania podał, że w rzeczywistości w okresach niezdolności do pracy nie wykonywał osobiście pracy ale aby je dokończyć zlecał wykonanie ich podwykonawcom. Odwołujący argumentował, że samo podpisanie faktury VAT nie świadczy o prowadzeniu przez niego w danym okresie działalności osobiście.

Odwołujący się zgłosił również zarzut przedawnienia świadczeń za okresy od dnia 1 lutego 2015 roku do dnia 1 grudnia 2016 roku, wynikający z przepisu art. 84 ust. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

(odwołanie – k. 1 – 14)

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie w całości, powtarzając argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. ZUS dodał, że w jego ocenie istnieje prawdopodobieństwo graniczące z pewnością, że odwołujący się osobiście wykonywał pracę, ponieważ roboty były wykonane, odebrane przez zamawiającego, a jednocześnie

odwołujący się nie zatrudniał żadnych pracowników, kupował paliwo do koparki i konserwował ją, co świadczy o tym, że maszyna była używana.

(odpowiedź na odwołanie – k. 67 – 68)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący się W. Z. prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą pod firmą (...) w W..

(dowód: wydruk z CEIDG – k. 19)

Odwołujący się był niezdolny do pracy w okresach:

- od 1 lutego 2015 roku do 28 lutego 2015 roku,
- od 18 września 2015 roku do 1 października 2015 roku,
- od 16 listopada 2015 roku do 29 listopada 2015 roku,
- od 7 grudnia 2015 roku do 20 grudnia 2015 roku,
- od 15 lutego 2016 roku do 28 lutego 2016 roku,
- od 18 listopada 2016 roku do 1 grudnia 2016 roku,
- od 25 lutego 2017 roku do 21 kwietnia 2017 roku,
- od 21 grudnia 2018 roku do 6 stycznia 2019 roku.

Za powyższe okresy wypłacono W. Z. zasiłek chorobowy.

Ponadto odwołującemu wypłacono świadczenie rehabilitacyjne za okresy:

- od 19 czerwca 2016 roku do 30 września 2016 roku,
- od 5 maja 2017 roku do 31 maja 2017 roku,
- od 1 września 2017 roku do 31 stycznia 2018 roku,
- od 1 kwietnia 2018 roku do 29 kwietnia 2018 roku.

Łącznie zasiłek chorobowy za wskazane wyżej okresy został wypłacony odwołującemu się w kwocie 34.482,71 zł, a świadczenie rehabilitacyjne w kwocie 78.191,32 zł.

(bezsporne, a nadto: zestawienie zaświadczeń i karta zasiłkowa – akta organu rentowego)

W okresach niezdolności do pracy odwołujący osobiście wystawił faktury VAT w dniach:

- 11 lutego 2015 roku – faktura VAT nr (...) – była to faktura dotycząca sprzedaży samochodu R. (...),
- 26 lipca 2016 roku – faktura VAT nr (...),
- 31 lipca 2016 roku – faktura VAT nr (...),
- 31 sierpnia 2016 roku – faktura VAT nr (...),
- 30 września 2017 roku – faktura VAT nr (...), faktura VAT nr (...) oraz faktura VAT nr (...),

- 31 października 2017 roku – faktura VAT nr (...) oraz faktura VAT nr (...),
- 14 listopada 2017 roku – faktura VAT nr (...),
- 30 listopada 2017 roku – faktura VAT nr (...) oraz faktura VAT nr (...),
- 31 grudnia 2017 roku – faktura VAT nr (...), faktura VAT nr (...) oraz faktura VAT nr (...),
- 31 stycznia 2018 roku – faktura VAT nr (...) oraz faktura VAT nr (...),
- 20 kwietnia 2018 roku – faktura VAT nr (...).

Ponadto odwołujący za pośrednictwem innych osób dokonywał zakupu paliwa i oleju w dniach:

- 1 października 2015 roku,
- 17 listopada 2015 roku,
- 16 grudnia 2015 roku,
- 20 czerwca 2016 roku,
- 30 czerwca 2016 roku,
- 29 lipca 2016 roku,
- 1 sierpnia 2016 roku,
- 24 sierpnia 2016 roku,
- 1 września 2016 roku,
- 11 września 2016 roku,
- 24 września 2016 roku,
- 30 września 2016 roku,
- 2 listopada 2016 roku,
- 23 listopada 2016 roku,
- 2 marca 2017 roku,
- 5 marca 2017 roku,
- 11 marca 2017 roku,
- 27 marca 2017 roku,
- 31 marca 2017 roku,
- 3 kwietnia 2018 roku,
- 6 kwietnia 2018 roku,
- 12 kwietnia 2018 roku,

- 14 kwietnia 2018 roku,
- 29 kwietnia 2018 roku,
- 22 grudnia 2018 roku,
- 30 grudnia 2018 roku.

Odwołujący się dokonywał także zakupu części do maszyny oraz usług serwisowania koparko – ładowarki w dniach:

- 6 lutego 2015 roku,
- 19 listopada 2015 roku,
- 22 lutego 2016 roku,
- 26 lutego 2016 roku,
- 21 czerwca 2016 roku,
- 26 lipca 2016 roku,
- 29 lipca 2016 roku,
- 23 listopada 2016 roku,
- 29 listopada 2016 roku,
- 30 listopada 2016 roku,
- 23 marca 2017 roku,
- 12 kwietnia 2017 roku,
- 24 maja 2017 roku,
- 29 maja 2017 roku,
- 31 grudnia 2018 roku.

Odwołujący się w dniu 11 lutego 2015 roku wystawił fakturę na sprzedaż samochodu R. (...).

(bezsporne, a nadto: podatkowe księgi przychodów i rozchodów i faktury VAT – akta kontroli organu rentowego, zeznania odwołującego się W. Z. – protokół rozprawy z dnia 12.03.2020r. od 01:05:01 do 01:17:39)

Odwołujący się cierpi na przewlekłe schorzenia układu kostno – stawowe, przeżył operację na przepuklinę międzykręgową. Oprócz tego dokucza mu rwa kulszowa skutkiem czego drętwieją mu nogi oraz ma bóle kręgosłupa. Powoduje to częste, nieprzewidziane niezdolności do pracy. Odwołujący nie jest on wówczas w stanie pracować. W. Z. prowadzi działalność gospodarczą polegającą na prowadzeniu robót ziemnych przy użyciu koparko – ładowarki, której jest właścicielem. W okresach niezdolności do pracy odwołujący nie wykonywał fizycznie pracy na koparce. Nie mniej jednak, aby utrzymać klientów dzwonił do osób które również zajmowali się pracami ziemnymi i prosił ich, aby dokończyli za niego zleczone roboty, a następnie rozliczał się z nimi. W 2016 roku za odwołującego prace wykonywał I. W. na podstawie umowy zawartej na okres od 1 czerwca 2016 roku do 31 sierpnia 2016 roku. Również kilka razy na umowę zlecenia pracę na rzecz odwołującego wykonywał M. B. (1) w ramach działalności gospodarczej prowadzonej

przez żonę M. B. (2) która wystawiała następnie faktury. Współpraca ta trwała od września 2017 roku do stycznia 2018 roku. M. B. (2) wystawiła na rzecz W. Z. faktury w dniach: 29 września 2017 roku, 31 października 2017 roku, 30 listopada 2017 roku, 30 grudnia 2017 roku i 25 stycznia 2018 roku. W kwietniu 2018 roku roboty dla odwołującego się świadczył H. Ś., który wystawił jedną fakturę w dniu 11 kwietnia 2018 roku za co odwołujący się zapłacił I. W. kwotę 2.000,00 zł. Odwołujący zapłacił M. B. (2) kwotę 22.300,00 zł, zaś H. Ś. kwotę 23.000,00 zł.

(dowód: zeznania świadka I. W. – protokół rozprawy z dnia 12.03.2020r. od 00:32:40 do 00:36:54, zeznania świadka E. Z. – protokół rozprawy z dnia 12.03.2020r. od 00:39:01 do 01:02:33, zeznania świadka M. B. (1) – protokół rozprawy z dnia 03.09.2020r. od 00:14:29 do 00:24:26, zeznania świadka H. Ś. – k. 183 – 185, umowa o dzieło z I. W. – k. 349 akt kontroli organu rentowego, faktury VAT – akta kontroli organu rentowego, zeznania odwołującego się W. Z. – protokół rozprawy z dnia 12.03.2020r. od 01:05:01 do 01:17:39 i protokół rozprawy z dnia 16.03.2021r. od 00:02:09 do 00:26:30)

Odwołujący wiedział, że przebywając na zwolnieniu lekarskim nie może wykonywać osobiście pracy, dlatego organizował zastępstwo na rozpoczętych i zakontraktowanych budowach. Był przekonany, że skoro osobiście nie pracuje na koparce, to nie wykonuje działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów ubezpieczeniowych. W okresie zwolnień lekarskich W. Z. nie podejmował nowych zleceń, kończył jedynie te, które przyjął jeszcze przed powstaniem niezdolności do pracy. Wystawiał faktury dotyczące tych zleceń po ich zakończeniu.

(dowód: zeznania odwołującego się W. Z. – protokół rozprawy z dnia 12.03.2020r. od 01:05:01 do 01:17:39 i protokół rozprawy z dnia 16.03.2021r. od 00:02:09 do 00:26:30 i protokół rozprawy z dnia 01.04.2021r. od 00:01:25 do 00:05:57)

W treści wydanych przez ZUS decyzji o przyznaniu odwołującemu się prawa do świadczenia rehabilitacyjnego (decyzja z dnia 5 października 2016 roku, decyzja z dnia 7 czerwca 2017 roku, decyzja z dnia 12 października 2017 roku, decyzja z dnia 29 listopada 2017 roku, decyzja z dnia 8 lutego 2018 roku) znajdowało się pouczenie o tym, że świadczenie nie przysługuje ubezpieczonemu wykonującemu w czasie jego pobierania pracę zarobkową lub wykorzystującemu je w sposób niezgodny z celem tego świadczenia.

(dowód: decyzje w sprawie przyznania prawa do świadczenia rehabilitacyjnego – akta organu rentowego)

Odwołujący się w okresie swej niezdolności do pracy zlecał również naprawę koparko – ładowarki. Osoba zajmująca się naprawą koparki przyjeżdżała na plac przed domem odwołującego się, gdzie stała maszyna i tam ją naprawiała, bądź zabierała ze sobą do serwisu. Odwołującego zwykle nie było przy naprawie maszyny, ponieważ jego obecność nie była wymagana. Zakres prac był podawany telefonicznie przez W. Z. serwisantowi. Odwołujący się przez pewien czas zatrudniał operatora koparki, który tankował paliwo na koszt odwołującego się.

(dowód: zeznania świadka A. K. – protokół rozprawy z dnia 12.03.2020r. od 00:06:25 do 00:17:10, zeznania odwołującego się W. Z. – protokół rozprawy z dnia 16.03.2021r. od 00:02:09 do 00:26:30)

W. Z. od 11 sierpnia 2015 roku został zaliczony do osób o lekkim stopniu niepełnosprawności, ze względu na upośledzenie narządu ruchu (O5-R).

(dowód: orzeczenia o niepełnosprawności – k. 27 – 29)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o przedłożone dokumenty, których wiarygodność nie została skutecznie zakwestionowana w toku postępowania, zwłaszcza dokumenty zawarte w aktach organu rentowego. Sąd oparł się również na zeznaniach świadków A. K., T. M., I. W., E. Z., M. B. (1) i H. Ś., Sąd uznał ich zeznania za wiarygodne w całości. Sąd miał na uwadze, że świadkowie ci potwierdzają wersję odwołującego się, że załatwiał on zastępstwo w okresach swej niezdolności do pracy i nie świadczył wówczas osobiście pracy. Świadkowie przyznali, że odwołujący się

chorował i wówczas prosił o zastępstwo, potwierdzili też, że w tych okresach nie widzieli się z nim fizycznie na budowie. Ponadto świadek E. Z., żona odwołującego zeznała, że jej mąż w trakcie zwolnienia lekarskiego nie wykonywał osobiście zleconych robót, ale szukał telefonicznie kogoś, kto mógłby go zastąpić na placu budowy i dokończyć za niego pracę. Jednocześnie świadek zeznała, że nie wie w jaki sposób jej mąż rozliczał się z podwykonawcami, których znajdował telefonicznie. Ponadto świadek zeznała, że sytuacja materialna rodziny w okresach zwolnień lekarskich jej męża pogorszyła się. Z kolei świadek A. K. zeznał, że wykonywał naprawy maszyny odwołującego się, a jego kontakt z odwołującym się był telefoniczny. Odwołujący się nie był obecny przy naprawie maszyny. Sąd nie oparł się zaś na zeznaniach świadka M. B. (2), ponieważ świadek nie ma wiedzy w zakresie istotnym dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie.

Odnosnie zeznań samego odwołującego się W. Z. Sąd uznał je za wiarygodne w całości. Jego zeznania znajdują bowiem potwierdzenie w zeznaniach pozostałych świadków, wyżej wskazanych.

Sąd zważył, co następuje:

Przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie jest odwołanie W. Z. od decyzji odmawiającej mu prawa do zasiłku chorobowego i świadczenia rehabilitacyjnego za wskazane okresy oraz zobowiązującej go do zwrotu wypłaconych świadczeń z ubezpieczenia chorobowego.

Podstawą dla wydania rozstrzygnięcia o odmowie prawa do zasiłku chorobowego i świadczenia rehabilitacyjnego jest regulacja z art. 17 ust. 1 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t.j. - Dz. U. Z 2020r., poz. 870; dalej jako: ustawa zasiłkowa), zgodnie z którym ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia. Zgodnie zaś z art. 22 ustawy zasiłkowej do świadczenia rehabilitacyjnego stosuje się odpowiednio przepis art. 17 tej ustawy. W niniejszej sprawie ZUS argumentował, że odwołujący w okresach swej niezdolności do pracy wystawiał faktury VAT, dokonywał zakupu paliwa do swojej maszyny, serwisował ją oraz dokonał sprzedaży samochodu osobowego. Z ustaleń Sądu wynika, że w okresach swej niezdolności do pracy, za które wypłacono odwołującemu się zasiłek chorobowy i świadczenie rehabilitacyjne, wystawiał on faktury VAT na wykonane przez swoją firmę usługi, dokonywał zakupu na firmę paliwa do swojej maszyny, czy też zlecał jej serwisowanie. Sąd miał na uwadze, że jeśli chodzi o serwisowanie maszyny, to odwołujący nie brał osobiście w nim udziału, a jedynie zlecał przez telefon jej naprawę. Mechanik przyjeżdżał na plac i bez osobistej obecności odwołującego dokonywał naprawy, bądź zabierał maszynę do warsztatu. Jeśli chodzi o zakup paliwa do maszyny, to zakupu tego mógł dokonać każdy, podając dane firmy odwołującego. Z zeznań odwołującego wynika, że przez pewien czas zatrudniał operatora koparki, który kupował paliwo do koparki. Odwołującemu chodziło bowiem o koszty prowadzenia działalności, a jednocześnie wiedział, że sam fizycznie nie musi tankować paliwa, aby móc posiadać wystawioną na jego działalność fakturę. Z kolei jeśli chodzi o wystawianie faktur, to niewątpliwie odwołujący się osobiście podpisywał te faktury.

W orzecznictwie przyjmuje się, że sporadyczna, wymuszona okolicznościami aktywność zawodowa może usprawiedliwiać zachowanie prawa do zasiłku chorobowego (wyrok SN z dnia 15 marca 2018 roku, sygn. akt I UK 42/17). Nie stanowi pracy zarobkowej, uzyskiwanie w trakcie korzystania ze zwolnienia lekarskiego dochodów, nie połączonych z osobistym świadczeniem pracy, np. podpisywanie w trakcie zwolnienia lekarskiego dokumentów finansowych, sporządzonych przez inną osobę oraz formalnoprawne tylko prowadzenie jednoosobowej działalności gospodarczej, jeśli osoba ją prowadząca jest równocześnie pracodawcą i wyłącznie w zakresie jej obowiązków leży nadzór nad działalnością firmy (wyrok SN z dnia 4 kwietnia 2012 roku, sygn. akt II UK 186/11). Z drugiej jednak strony w orzecznictwie wyrażono również pogląd, zgodnie z którym ubezpieczony, który w okresie orzeczonej niezdolności do pracy podpisuje faktury VAT, wykonuje pracę zarobkową i traci prawo do zasiłku chorobowego (wyrok SN z dnia 22 stycznia 2019 roku, sygn. akt II UK 521/17).

W niniejszej sprawie odwołujący się w okresie niezdolności do pracy wystawiał liczne faktury. Jak wykazało postępowanie dowodowe, faktury te nie były wynikiem realizacji przez niego osobiście zleceń. Aby utrzymać klienta

odwołujący podejmował współpracę z podwykonawcami, którzy za niego kończyli budowę przy użyciu własnych maszyn lub maszyny odwołującego. W. Z. osobiście nie obsługiwał maszyny. Niewątpliwie wystawione faktury dotyczyły prac wykonanych przez podwykonawców.. I tak faktury z: 26 lipca 2016 roku, 31 lipca 2016 roku i 31 sierpnia 2016 roku dotyczyły prac, które były realizowane przez I. W., z którym odwołujący się miał zawartą umowę o dzieło. Faktury z: 30 września 2017 roku, 31 października 2017 roku, 14 i 30 listopada 2017 roku, 31 grudnia 2017 roku oraz z 31 stycznia 2018 roku dotyczyły prac wykonywanych w przez firmę (...), zaś faktura z dnia 20 kwietnia 2018 roku dotyczyła prac zleconych H. Ś.. Faktura z dnia 1 lutego 2015 roku dotyczy sprzedaży samochodu R. (...) należącego do W. Z.. Sąd miał na uwadze, że była to jednorazowa, incydentalna czynność zmierzająca do pozbycia się środka trwałego, nieprzydatnego do prowadzeniu działalności gospodarczej.

Niezależnie od faktu, że odwołujący osobiście pracy na maszynie nie wykonywał to wystawiał on w tych okresach liczne faktury dotyczące robót prowadzonych przez podwykonawców, co oznacza, że zapewniał sobie dochód z działalności gospodarczej. Sąd zwrócił również uwagę na fakt, że wystawianie faktur nie było czynnościami incydentalnymi. Na bieżąco kontrolował prowadzone zlecenia, kontaktował się ze zleceniobiorcami i osobami które naprawiały mu sprzęt, kupowały paliwo do jego maszyny.

Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 27 stycznia 2021 roku, sygn. akt III USK 30/21, wskazał, że każda praca zarobkowa wykonywana w okresie zwolnienia lekarskiego powoduje utratę prawa do świadczeń. Za taką pracę uważa się każdą pracę w potocznym znaczeniu tego słowa, w tym wykonywanie różnych czynności w ramach stosunków zobowiązaniowych prawnych, ale także poza takimi stosunkami, w tym kontynuowanie własnej działalności gospodarczej, samozatrudnienie czy stosunek korporacyjny. Dlatego w razie wystąpienia ryzyka niezdolności do pracy wskutek choroby ubezpieczony ma obowiązek powstrzymania się od wszelkich czynności wykonywanych zawodowo, ponieważ to świadczenia z ubezpieczenia chorobowego społecznego mają rekompensować brak możliwości uzyskiwania dochodów. Za niedopuszczalne uznaje się pobieranie świadczeń z ubezpieczeń społecznych w razie uzyskiwania przez ubezpieczonego dochodów z działalności, jeśli nawet polegało to na wykonywaniu czynności w istotny sposób nieobciążających jego organizmu. Tym samym uznać należy, że doszło do spełnienia przesłanki wykonywania przez odwołującego pracy zarobkowej w okresie orzeczonej niezdolności do pracy określonej w art. 17 ust. 1 ustawy zasiłkowej.

Podstawą prawną obowiązku zwrotu wypłaconych odwołującemu się świadczeń jest regulacja z art. 84 ust. 1 i 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych zgodnie z którym osoba, która pobrała nienależne świadczenie z ubezpieczeń społecznych jest obowiązana do jego zwrotu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie. Z kolei art. 84 ust. 2 określa kiedy można uznać świadczenie za nienależnie pobrane. Wyróżnia on dwie sytuacje:

- świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń, albo wstrzymanie ich wypłaty w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenie była pouczona o braku prawa do ich pobierania,
- świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie nieprawdziwych zeznań lub fałszywych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzania w błąd organu wypłacającego świadczenia przez osobę pobierającą świadczenia.

W niniejszej sprawie w ocenie sądu odwołujący świadomie wprowadził organ w błąd i na tej podstawie zostały mu wypłacone świadczenia. W orzecznictwie wyrażono bowiem pogląd, zgodnie z którym ubezpieczony, który prowadzi działalność gospodarczą w okresie orzeczonej niezdolności do pracy, świadomie wprowadza organ rentowy w błąd co do istnienia podstawy wypłaty zasiłku chorobowego (wyrok SN z dnia 29 stycznia 2019 roku, sygn. akt III UK 11/18, podobnie wyrok SN z dnia 13 czerwca 2019 roku, sygn. akt III UK 157/18).

Jak wskazano wyżej odwołujący prowadził w okresach pobierania zakwestionowanych świadczeń działalność gospodarczą jednocześnie przedkładając zwolnienia lekarskie i wnioski o przyznanie zasiłku chorobowego i świadczenia rehabilitacyjnego. W tej sytuacji należy uznać, że świadomie wprowadził on ZUS w błąd, wobec czego jest zobowiązany do zwrotu wypłaconych mu świadczeń.

W toku postępowania odwołujący się powoływał się także na przedawnienie roszczenia ZUS. Zgodnie z art. 84 ust. 3 ustawy systemowej nie można żądać zwrotu kwot nienależnie pobranych świadczeń z ubezpieczeń społecznych za okres dłuższy niż ostatnie 12 miesięcy, jeżeli osoba pobierająca świadczenia zawiadomiła organ wypłacający świadczenia o zajściu okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń albo wstrzymanie ich wypłaty, a mimo to świadczenia były nadal wypłacane, a w pozostałych przypadkach – za okres dłuższy niż ostatnie 3 lata. Wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 lipca 2016 roku, sygn. akt P 31/15, TK uznał, że powyższy przepis ustawy systemowej w zakresie, w jakim dopuszcza wydanie decyzji nakazującej zwrot nienależnie pobranego świadczenia rehabilitacyjnego, bez względu na upływ czasu od daty wypłaty tego świadczenia, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie jest niezgodny z art. 32 ust. 1 Konstytucji. W związku z tym wyrokiem TK doszło do interwencji ustawodawcy, który wprowadził do porządku prawnego art. 84 ust. 7a ustawy systemowej, zgodnie z którym w przypadku osoby, która nienależnie pobrała świadczenie, decyzji, o której mowa w ust. 7 (czyli decyzji ustalającej nienależnie pobrane świadczenia), nie wydaje się później niż w terminie 5 lat od ostatniego dnia okresu, za który pobrano nienależne świadczenie. Wprowadzono więc instytucję przedawnienia możliwości wydania decyzji ustalającej nienależne świadczenie, określając termin przedawnienia na 5 lat od ostatniego dnia okresu, za który to świadczenie pobrano. W niniejszej sprawie najwcześniejsze świadczenie określone w zaskarżonej decyzji jako nienależne zostało wypłacone w okresie od 1 lutego 2015 roku do 28 lutego 2015 roku, a więc 5-letni termin na wydanie decyzji upływał z dniem 28 lutego 2020 roku. Tymczasem zaskarżona decyzja została wydana dnia 23 października 2019 roku, a więc przed upływem 5-letniego terminu z art. 84 ust. 7a ustawy systemowej. Wobec tego nie doszło do przedawnienia prawa do wydania decyzji przez ZUS.

Reasumując, spełnione są przesłanki do żądania przez ZUS zwrotu nienależnie pobranych świadczeń wskazanych w zaskarżonej decyzji. Tym samym odwołanie podlega oddaleniu.

Na marginesie jedynie Sąd wskazuje na błędne ustalenia poczynione przez ZUS co do dat zakupu paliwa przez odwołującego się, które zostały wskazane w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji i miały również wpływ na jej wydanie. W rzeczywistości bowiem w datach 7 września 2016 roku i 30 listopada 2016 roku nie doszło do zakupu paliwa, nie znajduje to potwierdzenia w przedłożonych dokumentach. W dniu 30 listopada 2016 roku wydana została faktura na paliwo zewidencjonowana następnie w księgach odwołującego się, jednak dotyczyła ona zakupu paliwa w datach wcześniejszych. Brak dokumentu dotyczącego zakupu paliwa w dniu 7 września 2016 roku. Jednak powyższe błędy, w kontekście całości sprawy, nie mają wpływu na końcowe jej rozstrzygnięcie.

Mając na uwadze powyższe, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku, oddalając odwołanie.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)